

ንጎበጩረ' ኢሳይያስ ዓቢ ሓዉ ተረኺቡ

ምስ ኢለሪ (Eleri) ኣብ ምብጻሕ እንዳ ሓዘን ኢና ቢጋጣሚ ተራኺብና። ብዕድመ ክወልዳ ዝኸለልኩኝ እንተተኸንኩ፡ ከም ዝተዓዘብኩዎ ምስ ኩሉ ናይ ምልጋብ ጽቡቕ ተውህቦ ስለ ዘለዎ ያ ቀልጢፋ ዝተላልያትኒ። እዛ ሓታቲት ዑቕባ ዝኸንኩ ኣልባንያዊት፡ ምስ ብዙሓት ዝኸምኦ ኤርትራውያን ስለ ትራኸብ ንኹሉ ፖለቲካዊ ጸገማትና፡ ባህልና፡ ኣነባብራናን ጠባያትናን ዘጽናዓትና ያ ትመስል።

“ስመይ ኢለሪ ይበሃል ትርጉሙ ናጽነት ማለት ዩ፡ ኣብ ሃገርና ከኣ ግኑን ስም እዩ፡ ንስኹምኩ ትጥቀምሉዶ?” በለትኒ ፍሽኽታኣ ኣሰንያ። ብወገነይ ኣጋውለኣ ተዓዚብ ንመዛረቢ ዘምጸኣቶ ምበር ትፈልጦ ከም ዘለዎ ንምግምጋም ግዜ ኣይወሰደለይን። “እወ ባህሪ ናጽነት ዘለዎ ህዝቢ ናጽነት ዝብል ስም ከውጽእ ባህርያዊ እዩ” ኢላ ዕጽቕ ዝበለ መልሲ ደርበኹላ። ኢለሪ ገበታ ድሕሪ ምትንፋስ “ኤርትራውያን ክትኣምኖ ዘጸግም ሽግራት ስጊርኩም ኢኹም ናብዚ ትመጹ። ኣብ ዓድኹም ዘሎ ኣደራሳ ግን ካብቲ ናይ ዓድና ዝነበረ ሕሰም ይሓይሽ” ኢላ ዝጋናሕ ጠመተኣ ፈነወትለይ። ከመይ ኢሉ ኢላ ክሓታ ዕድል ከይሃበትኒ “ብውሑዱ ሃዲምኩም ናይ ምውጻእ ዕድል ስለ ዘለኩም፡ ኣብ ደገ ተወዳዲብኩም ናይ ምቅላስ ባይታኹም ንጹፍ ስለ ዝኾነ” ብምባል ሕቕይ ነዘዘትኒ።

እዛ ሰብ ብቐረባ ኣይትገድፈንን እያ ኢላ ኮፍ መበልየይ ኣጣጣሕኩዎ “ከመይ ድዩ ነይሩ ናትኩም?” ኢላ ተወከስኩዎ። “ሃገርና ኣዘያ ንእሽቶ 11 ሺሕ ስኳር ኪሎ ሜተር ጥራይ ዝሰፍሓታ፡ ህዝባ ከኣ ካብ 2 ሚሊዮን ኣይበዝሕን ነይሩ፡ ሕጂኡ 2.9 ሚሊዮን በጺሕና ኣለና። እቲ ጨካን መራሒ ኢንቨር ሆጃ (Enver Hoxha) ካብታ ሃገር ሰብ ከይወጽእን ከይኣቱን ንኹሉ ዶባት ብናይ ኳሬንቲ ገመድ ሓጺርዎ። እዚ ሓጺርዚ ብዝኾነ ምስ ዝትንከፍ ኤለትሪክ ምሓዝ ጥራይ ዘይኮነ፡ መብራህቲ ይውልዕ ናይ መጠንቐቕታ ድምጺ (alarm) ይገብር። ሽዑ እቶም ኣብ ሓለዎ ዝተዋፈሩ ዕሰባት ብፈጣናት ተሸከርከርቲ መጺኦም ንዝቐተል ይቐትሉ ንዝተሓዘ ይሕዙ። ቅድሚ እቲ ሓጺር ዘሎ ቦታ ንሓለዎ ክጥዕም ብግቡእ ተቐጥቑጡ ከም ዝምድመድ ስለ ዝተገብረ ዝኾነ ተንክስ ኢሉ ክወጽእ ዕድል ኣይነበርን” ብምባል ንኣድራጋ ዘረበኣ ገቲኣ ብስያፍ ጠመተትኒ።

ሃመይን ቀልበይ ናብቲ ‘ኪድ ኣይትበሎ ከም ዝኸይድ ግበር’ ሜላ ናይ ስርዓት ህግደፍ፡ ንኹሉ መንእሰይ ሃጽ ኢሉ ዓዱ ከም ዝገድፍ መህደሚ ዘጣጥሕሉ፡ ባዕሎም ብመካይናም ዶላራት እናኸፈሉ ዘሰገርዎ፡ ናብ ራሻይዳ ዝሸጥዎ፡ ስግረዶብ ኢሎም ዝረሸንዎ ተዓዝረ። እቲ ደድሕረና ስዒቡ ብመገዲ ወይጦታቱ ገይሩ መርዚ ናይ ምፍልላይ ዝነዝሓልና ተቐጂላን። ስምዒ ኢለሪ “ብላዕሊ ክትርእዮ ከለኻ ሓቕኺ ኣለኺ ዝተሓጸረ ዶብ ዮብልናን፡ ግዳ ካብቲ ናይ ኤለትሪክ ሓጺር ናትኩም ዝገድድ፡ ኢሳይያስ ብመርዚ ምፍልላይ ስለ ዝሰመመና ተሰማሚዕና ክንቃለስ ኣይከኣልናን” በልኩዎ።

ጓልያት ሞ ትዓግብ ድያ፡ “ንሆጃ ትፈልጦዶ?” ክትብል እንደገና ሓተተትኒ። ነግ ፈረግ ድሕሪ ምባል “ብዙሕ ኣፍልጦ ዮብለይን፡ ተኸታሊ ኮሙኒስት መራሒ ናይ ኣልባንያ ምንግሩ ግን ይዝክር” በልኩዎ። ሓዝ በል ብዘስምዕ ቃና “እዚ ሰብዚ ካብ እዎን ብረታዊ ቃልሲ ንናጽነት ኣትሒዙ ኣብ በረኻታት ዓድና መራሒ ነይሩ። ድሕሪ ምስዓር ናይ ፋሽሽቲ ሓይልታት ናጽነት ረኺብና። ካብ 1944 ዓ/ም ክሳብ ዕለተ ሞቱ 1985 ዓ/ም ባዕሉ ኣብ ስልጣን ደይቡ ከም ሕሱም ጨፍጨፉና። መግዛእቲ ከም ናቱ ገይሩ ኣይቀተለ፡ ኣይኣሰረ፡ ኣየብረሰ፡ ኣይጨቆነ” ኢላ ብትካዝ ናብ መሬት ድንን በለት።

“እዞም ንናጽነት፡ ዲሞክራሲ፡ ፍትሕን ካልእ መህረፍቲ መሰላትን ተጋዲልና እናበሉ ካብ በረኻ ዝኣትዉ ታሪኽም እንተ ገንጺልካዮስ ጓለይ ኩሎም ካብ ሓድሕድ ዝገደዱ እዮም” በልኩዎ። ከምኡ ክብል ዘኸኣለኒ ምኽንያት፡ ነታ ኣብ The New York Review, Who Killed More: Hitler, Stalin, Or Mao? ትብል ብዕለት 5/2/18 Ian Johnson ዝጸሓፉ ዓንቀጽ ዘኪረ እቲ ተጠቐሱ ዘሎ ኣሃዝኡ ልብኻ ዘሰቱኸ እንተኾነ፡ ካብኡ ናብኡ ግን ናትካ ስለ ዝሕመካ፡ ነቲ ዘርከብኩሉ ይኹን ብወረ ዝፈልጦ ኣብ ኩናት ሓድሕድ ጅብሃን ሽዕብያን ዝሃለቑ ንጹሃን ተጋደልቲ፡ እቶም ዲሞክራሲያዊ ሕቶ ስለ ዘልዓሉ ዝተቐንጸሉ ፍትሓውያን ባእታታት፡ ኣብ መቐቐሮ ማይ ሓባር ዝተረሸኑ ስንኩላን፡ ብምኽንያት ሃይማኖታዊ እምነቶም ጥራይ ዝተሰወሩ ዜጋታት፡ ሕገ ተኸቲሎም ሞያዊ ሓላፍነቶም ኣብ ምትግባር ዝተዳገጉ ጋዜጠኛታት፡ ኮታ ንኹሉ ኣብ ሃገርና ዝፍጸም ዘሎ ግፍዕታት ዘኪረ ኣብ ምንቲ ምንታይ እዩ ኢላ ባዕለይ

ንውሽጠይ ሓተትኩ። ከም ሓቂ ንስልጣን ምዃኑ ጠፊኡኒ ኣይኮነን። ግን ፈጺሙ ስለ ዘይወሓጠልካዩ መስለኒ ኩሉ ግዜ ኣብ ሓንጎልካ ውትፍ ውትፍ እናበለ ዘጨንቐካ።

ኢሊሪ “ብዛዕባ ሆጃ ክነግረካ ትደሊ?” ኢላ ትወከስትኒ። ዕላልና ነቶም ኮፍ ኢሎም ዝነበሩ ሓዘንተኛታት ከየሰልቹ ተሰኪፊ እናተማታእኩ ከለኹ ትንታኒኣ ጀመረት። “ሆጃ ኣብ ወዲ 35 ዓመት ዕድምኡ ዝሓዘ ስልጣን ክሳብ ወዲ 78 ዓመት ዝኸውን ንኣልባንያን ህዝባን ልክዕ ከምዚ ንዑኡ ኢላ ዝተፈጥረት ከም ድሌቱ ይገብራ ነይሩ። እቲ ብዘይካ ሓደ ሰልፊ ካልእ ክህሉ ዘየፍቅድ ሕጊ፣ ድሌት ናይ ሆጃ ንኸተግብር ዝቈመ ኮይኑ፤ ሕልና፣ ሃይማኖት፣ ሕውነት፣ ባህሊ፣ ምፍታው፣ ምትእምማን ኣድላዩ ኣይኮነን ኣብ ዝብል መትከል ዝተሰረተ እዩ ነይሩ። ንህዝቢ ኣልባንያ ልዕሊ ኩሉ ዝበደሎ፤ ባህሉ፣ ሃይማኖቱ፣ ስድራ-ቤታዊ ምትእስሳሩን ሕጊ ዓድብኡ ምድምሳሱን እዩ። ንሱዩ ድማ ክሳብ ሕጂ ሰለሉኡ ምውጻእ ኣብዩና ኣልባንያ እታ ዝደሓረት ሃገር ናይ ኤውሮጳ ኮይና ተሪፋ ዘለ” በለትኒ።

እዛ ሆጃ ናይ ህዝቢ ኣልባንያ ሃይማኖቱ፣ ባህሉ፣ ስድራ-ቤታዊ ምትእስሳሩ፣ ሕጊ ዓድብኡ ደምሲስዎ ትብል ዘረባ ናይ ኢሊሪ ልዕሊ ዝኾነ ንኣእምሮይ ዝወግኣቶ ነጥቢ ስለ ዝነበረት፣ ኣማሰይይ ዝሞት ተመለስኩ ኢንተርነት ከፊተ ዊክፕድያ ብዛዕባ ሆጃ ዝዓቀቦ ፋይል እንተሎ ፈተሽኩ ሞ ክትኣምኖ ዘይከኣል ኣበጉዱር ጸንሓኒ።

ሆጃ መበቆላዊ እምነቱ ተሸታሊ ምስልምና ኣንተነበረ፣ ኣንጻር ሃይማኖት ብዝነበሮ ተሪር መርገጺ ኣብ 1960 ዓ/ም ንሃይማኖት ዝእግድ ሕጊ ኣዊጃ። ንኩሎም መራሕቲ ሃይማኖት ሉኡኻት ናይ ወጻኢ ጸላእትና እዮም ኢሉ ወንጂልዎም። ሃይማኖት ካብ ምስባኻ ኣይቀረጡን እዮም ኢሉ ዝጥርጠሮም፣ ጳጳስ ወሲኽካ 80 ናይ ካቶሊክ ኣቕሸሽትን 60 መሻይኽን ረሺንዎም። ከም መሳጺድን ኣብዮተ-ክርስትያናትን ዝኣመሳሰሉ ኣመንቲ ዝግልገልሎም ህንጻታት ተወሪሶም ኣብዮተ ጽሕፈት ናይ ስለያን ሰልፍን ኮይኖም ንገሊኡም ከኣ ኣፍሪስዎም። ሃይማኖታዊ ጠቀስ ዝኾኑ ኣስማት ዘይሕጋውያን ተባሂሎም ተኸልኪሎም። ኣምሳያኦም ወለዲ ንደቆም ከውጽእሎም ዘለዎም ኣስማት 3000 ዝኣኹሉ ዝርዝር ኣብ መዝገብ ቃላት ሰፊሮም። ንክልሰሓሳብ ማርክስነት ኣብ ምቕባል ዘዕጠጥዩ ተኣሲሮም። ኣብ ማህደረ ትምህርቲ፣ ሃይማኖት ክንቱን ረብሓ ዘይብሉን ምዃኑ ዝገልጽ curriculum ኣእትዩ።

ከምቲ ኢሳይያስ ዩኒቨርስቲ ከመሃር ጀሚሩ ዝነበረ፣ ሆጃውን ኣብ ናይ ፈረንሳ ዩኒቨርስቲ ኣትዩ ነይሩ ግን ኣይወደኣን። ቋንቋታት፣ ፈረንሳ፣ ኩርኤሻ፣ ኢጣልያን ራሻን ይፈልጥ። እዚ ናህና ጎበጨረውን ናይ ቋንቋን ተንኮልን ርእሲስ ኣለዎ። ሆጃ ኣብ እዋን ብረታዊ ቃልሲ ቀንዲ መሓዛ ናይ ዩንቫላሺያ መራሒ ቲቶ እዩ ነይሩ። ምስኡ ዝነበሮ ዕርክነት ናብ ክዕረቕ ዘይክእል ባእሲ ምስ ተቐየረ ንህልኻ ቲቶ ምስቲ ኣብቲ ግዜ ቲቶ ጽርዲ ቲቶ ዝነበረ ስታሊን ዓሚቕ ሸርክነት መስረተ ሞ ማእለያ ዘይብሉ ጉንዖ ረኸበ። ድሕሪ ሞት ስታሊን ንቦትኡ ዝተከኣ ኩሩቶቭ፣ ንኣረሜናዊ ተግባራቱ ኣቃሊዑ ንኩሉ ሕማቕ ፖሊሲታቱ ሰረዘ። ሆጃ ነቲ ኣብ መንጎ ቻይናን ሶቬት ሕብረትን ዝነበረ ተጻባኢ ዝምድና መዘሚዙ ናብ ማኣ ተጎዝጊዙ ዘድልዮ ደገፋት ክረክብ ከኣለ። መንግስቲ ቻይና ምስ ናይ ኣመሪካ መራሒ ኒክሰን ክዛተ ምስ ጀመረ፣ ኣይግዳዱ ሆጃ ንቻይና ወገዛ። እቲ ብቀረጠባ ቅድም ኣብ እንግድዳ ሶቬት ድሓር ኣብ ቻይና ተጻይሩ ዝነበረ ስርዓት ሆጃ ጥራሕ ኢዱ ተረፈ።

ካብ ሕጂ ንደሓር ናይ ወጻኢ ለቓሕ ይኹን ሓገዝ ኣየድልን እዩ። ርእሰኻ ናይ ምክኣል ውጥን ኣውጺእና ኣለና ብኡ ኢና ንምራሕ ብምባል፣ ናይ ደገ ለቓሕን ወፍርን ዝኸልከል ሕጊ ኣጽደቐ። ከፊሉና ተሸጊርና ዝበለ ከም ሓንኳሊ ምዕባለ ተቈጺሩ ብገበን ከም ዝንጥልጠል ተገብረ። ብኣንጻሩ ንሆጃን ምምሕዳሩን ምድናቕ ኮነ ምምስጋን ከም መርኣያ ጽንዓትን ተኣማንነትን ተወስደ። እዚ ኣካይዳዚ፣ ንኣልባንያ ካብ ዓለም ነጸሉ ኣብ ዓዘቕቲ ድኽነት ሸመማ። ልክዕ ከምዚ ናይ ኤርትራ ድማ እተን ቀደም ትሕቲኣ ዝነበራ ሃገራት ብምዕባለ ሓዲገንኣ ብምውንጫፍ ተረሚሳ ተረፈት።

ሆጃ፣ ንሰልፍናን ህዝብናን ርእሰማላውያንን ተሓባበርቶምን ይጻልኡና እዮም። እቲ ምክንያት ህዝብና ርእሱ ንምክኣል ኣብ ዘካይዶ ዘሎ ቆራጽነትን ዘመዝገቦ ዘሎ ምዕባለን ዓይኖም ደም ስለ ዝመልኦም እዩ። ንሶም ብምዕባለ ክንወዳደርም ኣይደልዩን እዮም። ወትሩ ናቶም ተመጽውቲ ኩንና ክነብር እዮም ዝደልዩ፣ እናበለ ኣብ ቃለ መጠይቓትን መደረታትን ዓዘፍ ይብል ነበረ። እቲ ኣብ እዋን ብረታዊ ቃልሲ ዝተኸፍለ መስዋእትን ዝተኸየደ ጀግንነት ናይ ህዝቢ ኣልባንያ፣ ብሳልኡ ከም ዝተፈጸመ ገይረን ዝዋጥያን ንበረልና እናበለ ዝዝይማ ናይ ስነጥበብ ጉጅለታት ኣጫጭሖ።

እዚ ሻራን ኣንቆራን እናውጸእካ ካብቲ ሓደ ናብቲ ካልእ ምልኻዕ፡ ምስ ዘይመላዕልትኻ እናተማደርካ ባዕልኻ ጸላእቲ ናይ ምፍጣር ጠባይስ ኢሳይያስውን ዝገደደ እዩ። ቃለ-መጠይቕ 'ቃለ ሸንኮለል' ተባሂሉ ካብ ዝጽዋዕ፡ ሰብ ምስማዕ ካብ ዝገድፎን መጫረቂ ካብ ዝገብሮን ም ነዊሕ እዩ ኮይኑ። ውጥን ወፍሪ ዋርሳይ ይከኣሎ። ዓለም ካባና ክትመሃር እያ ዝብል መምርሒኡ ኣብ ምዕባለ ናይ 18 ክፍለ ዘመን ተሓርፊ ከም ንተርፍ ገይሩና ኣሎ። ብስም ስነጥበባውያን ዝጽውዑ ነቲ ሞያ ዘራኽሱ ሓሰር ንፋያት ኳ ናህና ይበዝሑ። እቲ ብርሰት ሕብረተሰብ ምልኪ ዘረባታ ኣልባንያዊት እዩ ዝሓቕዩካ። ምኽንያቱ፡ ኢሳይያስ ከም ዘይንጥጥዕ ካብ ሱርና ስለ ዝመሓወና።

ስለያዊ ትካል ሆጃ፡ ኣብ እዋን ብረታዊ ቃልሲ ንናጽነት ዝተመሰረተ ኮይኑ፡ መጻውዒኡ ስጉርሚ (Sgurmi) ይበሃል። ነዚ ትካል ዚ ዝወደቦን ቅርጺ ዘትሓዞን ባዕሉ ሆጃ እዩ፡ ናይ ከይጅቢ ቅዲ ከም ዝኸተል ገይር ድማ ሃኒጽዎ። ቀንዲ ስርሑ ንስልጣኑ ምሕላው ኮይኑ፡ ቦቲ ደረት ዘይብሉ ሓላፍነቱ ተጠቒሙ ንዝጥርጠር ክኣስርን ክቐትልን ዝኸተሎ መስርሕን ዘጥፈኦ ግዜን ኣይነበሮን። እንተደልዩ ውን ንመቐጻዕቲ ናይ ዝጠርጠር ሰባት ክሳብ ስድራቤቶም ስለ ዝሰግር ሓሞቶም ተጀሊሑ ነበረ። ተለፎን ምጥላፍ፡ ደብዳቤ ምፍታሽ፡ ኣባይቲ ምጉርጓር፡ ሰብ ምጭዋይን ንብረት ምህጋርን ንኣባል ስጉርሚ ዝቐለለ ስራሕ ስለ ዝኾነ ሓላፊ ምውካስ ኣየድልዩን። እዚ ስለያዊ ትካል ዚ ክሳብ 30 ሸሕ ዝኣኸሉ ኣባላት ነይሮም፡ ካብዚኣም ክሳብ 7500 ዝኾኑ ኣብ ውሽጢ ሰራዊት ዝተጸፍዩ ኮይኖም ንላዕለዎት ኣዘዘቲ ከይተረፈ ዘንፈጥፍጡ እዮም። ሆጃ ካብ እዋን ቃልሲ ኣትሒዙ ንዝወዳደርዎ፡ ዝቃወምዎ፡ ዝበልጽዎን ዝጥርጥሮምን ዘበሉ፡ ብንግህኡ ብዚ ትካል ዚ ገይሩ እናቐንጸሉዮ ስልጣኑ ኣጣጢሑ።

እቶም ቀንዲ ደቀ-መዛምርቱ ኮይኖም ናብ ስልጣን ዘምጽእዎ ኣማኸርቱን ፈጸምቲ ትእዛዛቱን ውን እንተኾነ ግዳዩ ካብ ምዃን ኣየምልጡን። እቲ ምኽንያት ነብሱ ስለ ዘይኣምን ኩሉ ግዜ ኣብ ጥርጣሪታት ስለ ዝነበር እዩ። ልዕሊ ኩሉ ድማ ዝፈጸም ጉድለታት ናብኣም ኣላጊቡ መስገር መድረኽ ስለ ዝጥቀሙሎምን ዝፈልጥዎ ምስጢር ሒዘሞ ንኸቅቡናን እዩ። ነቲ ካብ እዋን ቃልሲ ኣትሒዙ ጽቡቕ ምሕዘነት ዝነበሮን ድሕሪ ሆጃ ብቀዳማይ ደረጃ ዝስራዕ ክሳብ 1981 ኣብ ትሕቲኡ ከም ቀዳማይ ምኒስተር ኮይኑ ዘገልገሎ መሀመት ሸሁ (Mehmet Shehu) ዕርክነቶም ኣየድሓኖን። ኣብ ዝዘኡ ነብስ ቅትለት ፈጸሙ ተባሂሉ ብሸጉጥ ተሃሪሙ ጸንሐ፡ ሰበይቱን ደቁን ድማ ኣብ ማሕበሩ ተዳጎኑ። ድሕር ግን ኣብ መዝገብ ናይ ሆጃ፡ መሀመት ሸሁ ሰላይ ናይ ዩንዳላቭያን ሲኤን ተባሂሉ ሰፊሩ ከም ዝጸንሐ ይፍለጥ። ቀንዲ ሜላ ኣቀታትላ ሆጃ፤ ምስማም፡ ሓደጋ መኪናን ናይ ርእስ ቅትለት ምኽንያትን እዮም ነይሮም።

ናይ ስጉርሚ ኣባል ንምዃን ክትምልመል ብሓብሬታ ኣባላት ሰልፊ ትሕጻ፡ ፖለቲካዊ ኣረኣኢያን ተኣማንነትን ዝለዓለ መገምገሚ እዩ፡ ዓሚቕ መጽናዕትን ምክትታልን ከኣ ይግበረሉ። ሓንሳብ ኣባል ምስ ኮነ ምእንቲ ብተኣማንነት ክገልግል ንውኑኡን ቀልቡን ዝደፍኑ ረብሓታት ይውሕዙሉ። ካብ ናይ ኣልባንያውያን ተራ ህዝቢ ዝበለጸን ዝመቐኦ ናብራ ስለ ዘሕልፉ፡ ንናይ ሆጃ መንግስቲ ካብ ምድጋፍን ምሕላውን ድሕር ኣይብሉን። ንወጽዓ ህዝቦም ክዕዘቡ ውን ግዜ ኣይረኽቡን።

ስጉርሚ ንመላእ ህዝቢ ኣልባንያ ብምርዓድ ንሆጃ ዝምጹስ መዝሙር ክዝምር ገደዶ፡ ሆጃ ንዘለኣለም ይንበር ክሳብ ዝብል ብምድሃል ኣደንቁሮ። ኣብ ሓድሕዱ ዘይምትእምማን ብምፍጣር ብራዕድን ጽልእን ተወጢሩ ከም ዝነበር ገበሮ። ሓደ ኣብ ልዕሊ ካልእ ምሰላይ፡ ሓበሬታ ምሕላፍን ምውንጃልን ናይ ህይወት መንገዲ ከም ዝኸውን ገይሩ ሰርዖ። ኣብ እዋን ስርዓት ሆጃ፡ ሓደ ሲሶ ካብ መላእ ህዝቢ ብስጉርሚ ዘይተኣሰረ ወይ ዘይተመርመረ ኣይነበረን። ሓካይም፡ ዳያኑ፡ ኣዘዘቲ ሰራዊት፡ ሰበሰልጣን መንግስቲ፡ መማህራን ዩኒቨርሲቲ፡ መራሕቲ ሃይማኖት፡ ሓረስቶት ኮነ ስነ ጥበባውያን ቀቀንዶም ተመሪጸም ተቀቲሎም ተኣሲሮም ሃለዎቶም ከም ዝጠፍኦ ኮይኖም። ብጠቕላላ 170 ዝኣኸሉ ናይ ፖለቲካ ሰበ-ሰልጣናት ኣብ ዝተፈላለዩ ግዜ ተረሺኖም። ካብ ኩሉ ወገን ልዕሊ 5000 ተቐቲሎም፡ ክሳብ 70 ሸሕ ተኣሲሮም፡ ልዕሊ 30 ሸሕ ሃለዎቶም ጠፊኡ።

ንሆጃን ኢሳያስን ከም ኩረይትን ተቐየምትን ጌርካ ክግለጹ ኳ እንተ ተኸእለ፡ 'ኣብ ፖለቲካ ፈታውን ጸላእን የሎን' ዝብል መትከል ዮ መርገጺኦም። ብተንኮል መወዳደርቲ ዘይርከቦም፡ ብጽልኢ ዝኸሓኑ፡ ከም ጠቢብ ብፈተውቶም ዝጅምሩ፡ ጨካኖት ናይ ደም ጽምእም ዘይረዩ፡ ናይ ስልጣን ስስዕኦም ደረት ዘይብሉ፡ ዘመውቲ፡ ጃጅውትን ምስሉያትን

ኮይኖም፡ አርሒቶም ዝጥምቱ፡ ኣዝዮም ጎራሓት፡ ቅልጡፋትን ዘይቅደሙን ግዜን ቦታን ዝፈላለዩም ዓብን ንእሽቶን ኣሕዋትምበር ተመሳሳልነት ኣለዎም ኢልካ ተራሓሕቐም ሰባት ኣይኮኑን።

ልዕመት

ካብ ማንቸስተር